

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvemati nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

OSTAVKA AVSTRIJSKE VLADE

Po doseženem sporazumu med meščanskimi skupinami je dr. Buresch podal ostavko, da omogoči sestavo širše desničarske vlade — Socialni demokratje ostali na cedilu

Dunaj, 6. maja. Burescheva vlada je danes podala ostavko. Predsednik republike je ostavko sprejel in je še v teku današnjega dopoldneva pričel s konzultacijami in bo najbrž že danes popoldne poveril mandat za sestavo vlade zopet kakemu predstavniku krščanskih socialcev. Kot najresnejša kandidata za bodočega zveznega kancelarja se imenujeta dosedanj kmetijski minister dr. Dollfuss in pa štajerski deželni glavar dr. Rintelen. Nova vlada bo najbrž sestavljena na širši osnovi ter bo obsegala vse meščanske skupine razen Velenemcev, ki pa bodo takli vladi naklonjeni in jo bodo podpirali v parlamentu.

Do ostavke je prišlo zaradi zamotnega parlamentarnega položaja. Po nedavnih deželnih volitvah so skoro vse

stranke razen krščanskih socialcev zahtevale razpust parlamenta in razpis novih volitev. Dr. Buresch se je tej zahtevi odločno protivil in opozarjal na hude posledice, ki bi jih imela poostriitev notranje politične borbe tudi v zunanjem političnem pogledu za Avstrijo. V toku pogajanj, ki so se vršila zadnje tri dni, pa je prišlo med meščanskimi strankami do sporazuma v toliko, da so Velenenci, Heimatblock in Landbund umaknili predloge za razpust parlamenta in razpis volitev pod pogojem, da se sestavi nova vlada na širši osnovi in z ojačeno desničarsko orijentacijo. V smislu tega sporazuma je dr. Buresch danes podal ostavko celokupne vlade.

V socialnodemokratskih krogih so nad takim razvojem dokaj razočarani. Socialni demokratje so upoštevali enakozapolženje tudi pri meščanskih skupinah vztrajali na svoji zahtevi po

razpustu parlamenta in odklanjali vsak kompromis z dr. Bureschem, ki je bil celo pripravljen ponuditi jim sodelovanje v vladi. Računali so na to, da bo zahteva po razpustu parlamenta prodrila in da si bodo pri novih volitvah ojačali svoje pozicije. Zaradi nepričakovane sporazuma med meščanskimi strankami pa so ostali sedaj na cedilu in bodo imeli proti sebi še bolj strnjevano desnico.

Dunaj, 6. maja. Včeraj dopoldne so se razširile vesti, da je bil izvršen atentat na bivšega zveznega kancelarja dr. Schobra. Izkazalo pa se je, da so te vesti netočne. Dr. Schober se je včeraj dopoldne vozil s Semmeringom proti Dunaju. Med vožnjo je nekdo razbil šipo na vagonu, v katerem se je nahajal dr. Schober. To je dalo povod za vesti o atentatu, ki pa jih je dr. Schober sam takoj demental.

Podpis mirovne pogodbe v Šanghaju

Izvedbo sporazuma bo nadzirala mešana komisija, v kateri bodo tudi zastopniki nevtralnih držav — Odpoklic japonskih vojnih ladij

Sanghaj, 6. maja. Angleški poslanik na Kitajskem Miles Lampson se je sestel včeraj z drugimi nevtralnimi poslaniki na Dalinem vzhodu na angleškem konzulatu, kamor so prispeli tudi zastopniki Japonske in Kitajske in sicer kitajska generala Uang Kiang in Tai Ci ter japonska generala Tašito in Simada. Ko so na konzulatu podpisali pogodbo o ustavitvi sovražnosti in likvidaciji Šanghajskega konflikta, so se vsi skupaj podali v bolnico, kjer sta podpisala pogodbo pri nedavnem atentatu hudo ranjena japonska zastopnika poslanik Sigemicu in general Ujeda ter kitajski minister Kuotajči, ki je bil ranjen ob priliki nekega napada s strani dijakov.

London, 6. maja. V spodnji zbornici je zunanji minister Simon poročal o mirovni pogodbi, ki je bila včeraj podpisana v Šanghaju. Po določbah te pogodbe se obvezujejo Japonci, da bodo umaknili svoje čete v mednarodno koncesijo v Šanghaju in v železniško okrožje pri Hongkeju, kjer so bile japonske čete pred 28. januarjem. Ob-

enem je bilo sklenjeno, da se sestavi mešana komisija, v kateri bodo razer kitajskih in japonskih delegatov tudi zastopniki nevtralnih držav. Ta komisija bo nadzirala izvedbo sklenjenega sporazuma ter bo morala ugotoviti, ali so izpolnjene vse točke sklenjene pogodbe. Varnostno službo, ki so jo dosedaj vršile japonske čete, bo prevzela kitajska policija. Mešana komisija bo imela pravico opozoriti na vsako pomankljivost v izvedbi sklenjenega sporazuma. Komisiji bo predsedoval zastopnik Društva narodov Hymans, ki je izjavil, da bo gledal vedno na to, da bodo vsi sklepi komisije soglasni.

Tokio, 6. maja. Po podpisu mirovne pogodbe v Šanghaju je izdal minister mornarice nalog, da se japonske vojne ladje, ki so bile za časa konflikta koncentrirane v Šanghaju, umaknejo, tako da bo ostalo tam le par japonskih ladij za čuvanje japonskih interesov. Sedaj je pred Šanghajem nad 100 japonskih vojnih ladij, med njimi osem križark, tri matične ladje za letala in 26 rušilcev.

Program lausanske reparacijske konference

Anglija bo predlagala 25 odstotno znižanje vseh vojnih dolgov in reparacij

London, 6. maja. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da je angleška vlada istočasno s svojim predlogom, naj se skliče lausanska konferenca za 16. junij, sporočila vsem zainteresiranim državam tudi predlog, naj se skliče lausanska konferenca za 16. junij, sporočila vsem zainteresiranim državam tudi predlog programa te konference, ki obsega v glavnem naslednje tri točke:

1. Najprvo naj se vrši razprava med bivšimi zavezniki vesilami Anglijo, Francijo, Italijo in Belgijo na eni in Nemčijo na drugi strani ob eventualnem sodelovanju ameriškega opazovalca.

2. Male zaveznike države, ki so direktno zainteresirane na reparacijskem problemu, kakor so Jugoslavija, Rumunija, Grčija in Portugalska in one, ki so posredno zainteresirane kakor Poljska in Češkoslovaška, naj se pritegnejo k

pogajanjem šele po prvi konferenci vesil.

3. Zadnji del pogajanj, ki naj se nanaša na finančni in gospodarski problem južno vzhodnih držav in splošna valutarna vprašanja, naj se raztegnejo tudi na vse ostale zainteresirane države, kakor Avstrijo, Madžarsko, Bolgarijo, Turčijo in bivše nevtralne države, kojih sodelovanje je važno zlasti zaradi reševanja finančnih problemov.

»United Press« poroča v zvezi s tem, da ni izključeno, da bo Anglija na lausanski konferenci predlagala generalno 25 odstotno znižanje vojnih dolgov in reparacij. Nemška vlada pa ta predlog že v naprej odklanja, naglašajoč, da v nobenem primeru ne odgovarja njenim zahtevam. Tudi v ameriških krogih ne verujejo, da bi ta predlog prodril, tem manj ker bi ne bilo mogoče dobiti pristanka ameriškega senata.

Iz carinske službe

Beograd, 6. maja. p. Z odlokom finančnega ministra so premešeni naslednji cariniki: v Beograd Blagoje Nikolič iz Rakeka, Dušan Djurič iz Ljubljane, Nikola Djukanovič iz Maribora, v Dubrovnik Peter Mondžor iz Ljubljane, v Ljubljano Ivan Punuh iz Beograda in Ivan Brajan iz Zagreba, v Maribor Dragutin Paljak iz Soluna, Josip Amon iz Subotice, Mladen Cerič iz Koprivnice, Plilij Vapaj iz Gornje Radgone in Dimitrij Petrovič iz Dubrovnika. V Novi Sad Vasilij Lazič iz Maribora, v Dravograd-Meža Oskar Kolar iz Prahova in Marinko Mitrovič iz Osejka, na Jesenice Venčeslav Glešič iz Zemunika, v Šibenik Zivko Radejič iz Ljubljane in na Rab Fran Zic iz Maribora.

Nove carine v Angliji

London, 6. maja. Spodnja zbornica je s 405 proti 70 glasovom sprejela Chamberlainov predlog glede uvedbe novih zaščitnih carin. Predlog je utemeljeval trgovinski minister Runciman. Ugovarjal pa mu je notranji minister Herbert Samuel naglašajoč, da bodo on in ostali liberalni ministri glasovali proti tem carinam. V zbornici je izzval veliko veselost predlog opozicije, naj se seja prekine, da se bodo mogli najprvo ministri med seboj sporazumeti. Pri glasovanju je bil nato zakonski predlog z veliko večino sprejet.

Macdonald drugič operiran

London, 6. maja. AA. Včeraj ob 16. je bil predsednik angleške vlade Macdonald operiran na očesu. Operacija je popolnoma uspešna.

Mednarodni kongres obrtnikov

Praga, 6. maja. AA. ČTK poroča: Včeraj je bil v Pragi odprt 6. mednarodni kongres obrtnikov. Kongresa so se udeležili delegati iz 9 držav. V predsedništvu kongresa je bil izvoljen tudi predsednik obrtniške zbornice v Beogradu Stojanović. Kongres je otvoril češkoslovaški minister za trgovino.

Omejitev uvoza v Avstriji

Dunaj, 6. maja. AA. Včeraj je izšla uredba o izvajanju zakona o omejitvi uvoza. Po tej uredbi uvozno dovoljenje še ne daje interesentom pravice, da razpolagajo z odgovarjajočo valuto pri avstrijski narodni banki. Zato bo tudi po prejemu uvoznega dovoljenja uvoz doličnega blaga lahko preprečen s tem, da uvoznik ne bo dobil potrebnih deviz za plačilo blaga.

Pakt o nenapadanju med Estonsko in Sovjetsko Rusijo

Moskva, 6. maja. AA. Tas poroča: Včeraj sta Ljvinov in estonski poslanik v Moskvi podpisala pakt o nenapadanju in o mitrološnem reševanju sporov med Rusijo in Estonsko.

Katastrofalen gospodarski položaj Berlina

Berlin, 6. maja g. Izjave berlinskega mestnega zakladnika na včerajšnji večerni seji mestnega odbora so v berlinski javnosti izzvale veliko presenečenje. Mesto Berlin ima 113.000.000 mark nekritega blagajniškega primanjkljaja in mu grozi najhujša gospodarska in socialna katastrofa, če ne pride pomoč od države. Nastop katastrofe ni več vprašanje mesecev, temveč samo tednov ali celo dni.

NAROČAJTE
SLOVENSKI NAROD
MESEČNA NAROČNINA
DIN 12.-

Velik proces zaradi ene ure zopora

London, 6. maja. Iz Honolulu na Havajskih otokih poročajo, da je bila v sredo proglášena sodba v znani aferi nasilstva nad gospo Fortescu. Porotno sodišče je obsodilo Massinija in trojico njegovih sokrivcev na deset let ječe. Guverner pa je sodbo izpremenil in znižal desetletno ječo na eno uro zopora.

Potres v Zelandiji

London, 6. maja. AA. Po poročilih iz Wellingtona v vzhodni Zelandiji je bil sredi 23.15 na vzhodni obali močan potres. Potresni sunki so porušili mnogo dimnikov, zlesti v mestu Taradala.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Ugromen požar

London, 6. maja. V Port Alfredu v državi Quebec je v plamenih ogromno skladišče lesa. Ogenj je nastal 30. aprila ponoči, a ga kljub vsemu prizadevanju dosedaj še niso mogli omejiti in se širi na vse strani. Škoda znaša že dosedaj nad 5 milijonov dolarjev. Pri gašenju je zaposlenih 2000 ljudi. Sumnja, da so ogenj podtaknili odpušteni delavci.

Hudo neurje v Angliji

London, 6. maja č. V srednji in zapadni Angliji je razsajala včeraj strašna nevihta. Na mnogih krajih je prišlo do preloma oblakov in je nastal tak naliv, da so bile v mestih ulice vse poplavljene. V Bristolu je padlo v nekaj urah 4 milijone ton vode: Vsi nižje ležeči deli mesta so bili tako poplavljeni, da je bil promet mogoč samo s čolni. Ljudje so se selili v višja nadstropja. Reka Frome je prestopila bregove in poplavlila obširne komplekse. Štiri solarji so utonili.

Važne izpremembe v bolgarski vladi

S preosnovno Mušanove vlade bo povečan vpliv zemljoradnikov v vladi — General Vikov bo odpoklican

Sofija, 6. maja. V tukajšnjih političnih krogih pričakujejo v najkrajšem času večjo rekonstrukcijo Mušanove vlade. Ob priliki te rekonstrukcije, ki bi se imela izvesti še pred 15. junijem, torej pred sestankom lausanske konference, bi izstopil iz vlade prosvetni minister Konstantin Muravjev, ki je določen za bolgarskega poslanika v Pragi. Iz vlade bi izstopil tudi minister javnih del Georgij Jordanov. Namesto teh bi vstopil v vlado tajnik zemljoradniškega saveza Virgil Dimov in podpredsednik Narodnega saborja Nikola Zaharijev. Namesto Zaharijeva bi postal podpredsednik Saborja Stefan Daskalov. V zvezi s temi izpremembami v vladi bi se imelo rešiti tudi vprašanje bolgarskega poslanika v Rimu generala Vikova, ki bo

najbrž odpoklican in upokojen. Sofija, 6. maja. Šele sedaj objavljajo sofijski listi podrobnosti o številnih spopadih, ki so se pripetili v raznih krajih v zvezi s proslavo 1. maja. Po dosedaj znanih podrobnostih sta bila pri spopadu med policijo in delavstvom dva delavca ubita, veliko število pa ranjenih. Demonstracije so v vsej Bolgariji zavzele tako resen značaj, da je morala policija skoro povsod robiti strelno orožje. Sofija je še danes obdružena s policijskimi kordoni in močne patrolje križarijo po mestu. Samo v Sofiji je bilo aretiranih nad 700 ljudi. Razne delavske socialistične in komunistične organizacije so brzojavno protestirale pri vladi zoper nastaja političje.

Serum proti rumeni mrzlici

Odična zdravnik pariškega Pasteurjevega zavoda Sellard in Laigret, ki že več let proučujeta problem pobiranja rumene mrzlice, sta iznašla sredstvo, ki obvaruje telo pred napadom rumene mrzlice. Poizkusil s tem serumom so zelo dobro uspeli in na podlagi teh rezultatov bodo serum sedaj izdelovali v veliki množini.

Senzacionalen samomor berlinskega bankirja

Ves finančni Berlin je pod vtisom senzacionalnega samomora uglednega bankirja in finančnika Karla Bluma iz Charlottenburga, ki je skočil s četrtega nadstropja preiskovalnega urada berlinske carinarnice in se ubil.

Bankir je bil v sredo aretiran zaradi suma iztihatapljenja deviz v višini več milijonov mark. V sredo zjutraj so ga pripeljali na preiskovalni urad berlinske carinarnice v spremstvu dveh stražnikov. Na uradu je bankir prosil, naj ga puste na stranišče, in se je nato v nenapadenem trenutku pognal skozi okno.

Med berlinskimi finančniki je samomor bankirja Bluma povzročil pravcato konsternacijo, kajti splošno so smatrali, da ima mož samo poštene kupčije in ni nič niti najmanj slutil, da se je njegova banka pečala z nepoštenimi posli. Blum se je že pred vojno fuzijoniral z znanim finančnikom Bernheimom in je tvrdka slovela kot ena najbolj aktivnih v Berlinu. V glavnem je bila banka udeležena pri pivovarnah in deloma pri slakorni industriji.

V zvezi z nepoštenimi kupčijami banke Blum in Bernheim je bil že pred nekaj dnevi v Lörachu na švicarsko-

nemški meji aretiran trgovec M. Kahn. Banka je namreč v Švici venomer zamenjavala nemške efekte po tam veljavnem tečaju, Kahn jih je pa čez mejo nosil v Nemčijo, kjer so jih v Berlinu prodajali za 10% dražje. Za kupčiček so v Švici nakupovali nove papirje in igra se je začela znova. Na ta način je banka samo v zadnjem času zaslužila milijon mark.

Aretacija dveh volmov v Pragi

Praga, 6. maja h. Sredi sta bila aretirana tukaj zaradi volumstva neki Rustjak, ki je očividno slovenskega rodu, in neki Uroš Lidicky. Oba voluna sta morala imeti mnogo denarja, ker sta se v večernih urah gibala v odličnih družbah, podnevi pa sta hodila razcapana od vojaške tovarne do tovarne in iskala dela. Policija je postala na nju pozorna in končno ju je tudi prišla. Pri hišni preiskavi so našli mnogo gradiva, iz katerega se da sklepati, da sta volumila za sovjetskega tajnika.

Nova nesreča čl. vojaških letalcev

Praga, 6. maja h. Danes spoldne se je na praškem letališču pripetila letalska nesreča, ki je zopet zahtevala dve vojaški žrtvi. Letalo, ki je letelo zelo nizko, se je iz neznanega vzroka zrušilo na zemljo. Letalca sta se sicer rešila iz aparata s padali, ki pa se, žal, nista pravočasno odprli, ker je letelo letalo prenizko. Oba sta obležala na mestu mrtva.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2279.22 — 2290.58, Berlin 1338.97—1344.77, Bruselj 787.35 do 791.29, Curih 1097.35—1102.85, London 206.34 do 207.94, New York ček 5596.38—5624.64, Pariz 221.88—223, Praga 166.23—167.09, Trst 289.22—291.62.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih: Beograd 9.05, Bruselj 20.18, London 18.775, New York 511.50, Pariz 71.80, Milan 26.375, Madrid 40.60, Amsterdam 207.60, Berlin 121.70, Sofija 3.71, Praga 15.15, Varšava 57.30, Bukarešta 3.07.

Zasavje na delu

Uspešna propaganda za tujski promet — Važne prireditve v Litiji — Razstava litijskega Fotokluba, zborovanje županske zveze in skupščina vsega zasavskega učiteljstva

Z nobene druge strani ne dobimo toliko vesti o delovanju za tujski promet in za pospeševanje turisticke kakor iz Zasavja. Prej so bili ti kraji turistom popolnoma neznani, pa so se zavzeli za nje učitelji in uradniki, da so krasne razgledne točke vedno polne ljubljancev, privabiti so pa znali ondodni delavci tudi Zagrebčane, ki redno obiskujejo Zasavje. Prav posebno agilni so fotomaterji, ki so se organizirali v prvi slovenski fotomaterski klub v Litiji in večeraj otvorili že svojo prav lepo in bogato razstavo.

Ob 10. se je zbralo polno gostov z vseh strani Zasavja in osnovni šoli, kjer zavzema razstava dve veliki sobi. Pred kipom kralja je ogovoril predsednik litijskega fotokluba g. Josip Zupančič goste in pozdravil predvsem sreskega načelnika g. Podboja, tajnika županske zveze, ki je ob tej priliki zborovala v Litiji, ljubljanskega magistratnega nadsvetnika g. dr. Rika Fuxa, predstojnika litijskega sodišča g. dr. Turata, znanega pedagoga šolskega nadzornika g. Bezeljaka, ki je nudil najmočnejšo oporo prirediteljem, župana litijskega g. Lajovca, župana g. Grčarja iz Zagorja in ostale župane, šolskega starosta g. Pleničarja, draščaka Medico, ki je posodil mnogo dragocenih starin, nadučitelja g. Rostoharja, zlasti pa nad 20 članov Fotokluba Ljubljane, ki so kljub slabemu vremenu prišli obiskat svoje tovariše. Govorniki so posebno poudarjali, da Zasavje središčem Litije doslej ni imelo nikakih sredstev za propagando svojih prirodnih lepote, zato pa je litijski Fotoklub zbral najrazličnejše posnetke vseh krajev v Zasavju, da bo odslej mogoče uspešneje pospeševanje tujškega prometa v teh lepih krajih. Delovanje Fotokluba je pomembno tudi z estetske vzgojne stališča in naj zato zasavske fotomaterije posnemajo tudi drugi kraji naše banovine.

Kakih 40 članov litijskega Fotokluba, ki so v njem organizirani vsi fotomaterji Zasavja tja do Zidanega mosta, je razstavilo nad 150 prav dobrih fotografij, a pomagali so mu tudi nekateri člani Fotokluba Ljubljana s svojimi odličnimi deli. Prav hvalevredno je, da niso razstavili samih pokrajinskih slik, temveč tudi prizore iz narodnega življenja, zlasti pa delo na polju in prav dobre posnetke rudarjev pri njih težkem delu. Posebno skupino na tej razstavi zavzemajo odlični posnetki šolskih otrok pri najrazličnejših opravkih. Predsednik Fotokluba g. Zupančič gre še posebno pohvala za to skupino, saj našega šolarja še nimamo upodobljenega nikjer.

Med najboljšimi deli na razstavi je izvrsten »Veliki zvonček« g. Viktorija Dezelaka iz Hrastnika. Prav dobre so pa tudi fotografije gdč. Ete Dietzove, predvsem pa padajo v oči izvrstni bromovi oljni tisk g. Vlado Kramaršiča, ki se med njimi zlasti odlikuje njegova »Predilnica«, G. Eisner Valter je tako srečen, da lahko mnogo potuje, a s teh potov prinaša res posnetke ki imajo umetniško ceno, kar najbolj dokazuje njegova Eifflova stolp in pa njegove Benetke. Trboveljski ing. Lipuž je razstavil več prvovrstnih posnetkov rudarjev pri delu, a svojo zbirko naj še čimbolj pomnoži, saj je on prvi, ki je posegel na to zanimivo polje. Med najlepšimi slikami moramo omeniti tudi večerni posnetek »Vhoda v trboveljsko bolnico«, ki se je izvrstno posrečil g. Ivanu Cafu, prav eleganten in solnelen je pa tudi g. Plevčnika otroški portret »Pri igri«. Sam predsednik Zupančič je razstavil cele albume pokrajinskih posnetkov, nadalje kroniko dogodkov v Zasavju in pa seveda polno slik naše šolske mladine, ki je med njimi posebno posrečen »Mali umetnik«. Z umetnostnega stališča bi bile imenovane fotografije na razstavi najbolj posrečene, z idejnega pa gotovo vse ostale fotografije prekašajo »Krave na Veliki planini«. Odlikujejo se tudi fotomaterji Franci Kunstler (Mlin na Savi), gdč. Zenica Rebec (Podšentjur) dr. Cizlja iz Trbovelj portreti, Čemšenik g. Netka Adamiča iz Zagorja in pa slike iz litijske okolice, ki jih je posnel litijski župnik g. Lovšin.

V drugi sobi je zbranih več ojmatih slik, med temi tudi nekaj litijskih slik slikarja Rudolfa Marčiča, razen njih je pa v tej sobi razstavljenih tudi prav mnogo zgodovinskih starin, kakor pergamentne listine iz Vaš in Polšnika s trškimi in sejmiskimi pravicami, stare knjige in orožje, helebarde, šlemi in topovi, ki so med njimi najzanimivejši miniaturni topiči z greda črni potok in pa rog, ki so z njim klicali tlačane na tlako na gradu Grmčica, ki je sedaj last g. inž. Strzelbe. S črna potoka, ki je last g. Medice, vidimo tudi stare urbarje, a tudi Višnja gora se je odzvala s slikami. Zagorski učitelj g. Miško Potočnik je napravil velik zemljevid Zasavja in relief okolice Zagorja, a učitelj Stanko Volk je napravil relief okolice Hrastnika. Lahko rečemo, da so prireditelji zbrali prav lepo razstavo, ki bo zanimala tudi tujega obiskovalca. Odprta bo razstava do nedelje, a danes jo obiščejo učenci vseh šol iz okolice, jutri bodo pa zborovali v Litiji vsi učitelji okrajev Litija, Laško, Krško in Brežice, ko bo predaval g. dr. Jože Rns o Zasavju, ravnatelj meščanske šole v šiški g. Lojze Novak pa o izdelavi pridvižnih zemljevidov, a zvečer bo v Sokolovem domu velik družabni večer Fotokluba, kjer sodeluje orkester »Lipec«, ki bo izvajal koncertni program pod vodstvom dirigenta g. Pertola, predstavi se pa svojim rojakom

tudi Litijčan, namreč znani ljubljanski kpletist g. Mirko Premelj. Kakor smo rekli, so se ob tej priliki v Litiji večeraj zbrali tudi vsi župani Zasavja, tako da lahko v resnici konstatiramo lep napredek in pohvalno podprtost velike zasluge litijskega Fotokluba.

Zborovanje županske zveze v Litiji

Dne 5. maja 1932 je sklical župan v Zagorju g. Grčar župane litijskega sodnega okraja na zborovanje v Litiji. Vabitu se je odzvalo 20 županov. Pred zborovanjem so se udeležili vsi župani otvoritve lepe tujsko-prometne razstave litijskega Fotokluba, po otvoritvi se je pa vršilo

zborovanje županov v prostorih cestnega odbora. Zborovanju je prisostvoval tudi sreski načelnik Podboj, ki vedno radevolje podpira delo županov, ter kot zastopnik županske zveze dr. Riko Fux. Po otvoritvi se je po g. županu Grčarju je podal dr. Fux obširnejše poročilo o delovanju županske zveze ter o njenih nalogah v bodoče. Dal je vsa potrebna navodila za ustanovitev poverjenstva za litijski okraj, nakar je bilo soglasno sklenjeno, da se ustanovi poverjenstvo za sodni okraj Litija ter je bil izvoljen naslednji odbor: načelnik župan v Litiji g. Lajovic, podnačelnik župan v Zagorju g. Grčar, tajnik g. Kunstler, blagajnik g. Tomazin ter po 1 zastopnik vsake občine. Kot preglednika sta bila izvoljena gg. Crtnec in Vrtačnik. V nadaljnjem posvetovanju so bile določene še razne organizacijske pobornosti, nakar se je razvila živahna in zelo lepa debata o težkočah in potrebah občin. Zlasti glede beračenja in z njim zvezanih težav na deželi, glede finančnih težkoč občin in tujškega prometa. Po skoraj triurnem zborovanju je g. načelnik zaključil lepo uspelo zborovanje.

Nova domača opereta

Jutri bo na šentjakobskem odru premijera »Študentje smo...« — Avtorja sta Metka in Danilo Bučar

Talentrani igralci šentjakobskega odra niso samo požrtvovalni in marljivi, temveč tudi ambiciozni. Razvili so se z neprastano vajo v prave umetnike, a sedaj bodo igrali in peli celo veselogra, ki jo je spisal članica odra g. Metka Bučarjeva, pevске točke pa uglasbil steber tega odra, popularen naš kpletist g. Danilo Bučar. Mož in žena sta avtorja in jutri zvečer bo krst tega njunega porednega deteta pred nabito dvorano šentjakobskega odra. Avtorica sicer pravi, da s svojo igro ni imela zhujskega namena, temveč da jo je napisala le zato, ker privoščiti zvesti publiki odra tudi zabave in razvedrila domačega izdelka. Kakor kažejo skušnje, se ji bo to tudi posrežilo, saj je igra tako razposajena in vesela, da poživi tudi največje čemerneže, razen tega je pa pisateljica uspešno naslikala res naše študente, veselofante in dekleta, ki tabore na Rabu. Seveda uganjajo šale in vse mogoče vragolije, da človek ne more iz smeha. Vodja te vedno se smejejo bande je Živko, za vse šale skoraj genialno iznajdljiv deček, njemu pa pomaga poredna Nina, da sta pravi par največjega mladostnega veselja. Ta živahni parček igrala g. Škerjil in pa gdč. Gila Pirčeva, torej dva člana odra, ki ju vsakdo rad vidi. Okrogli g. Zalaznik bo pa to pot požrešni dedušček Oki, ki je kakor ustvarjen, da ga vsakdo potegne. Resen med študenti je edino Lado, ki ga bo igral režiser g. Petrovič, in tudi njegov ideal Nađa je resna vloga in jo bo igrala jubilanška gdč. Ervina Wrischerjeva. Sijajno je v igri karakterizirana koketna bivša subreta Klara, ki jo bo igrala avtorica sama, njenega partnerja prof. Goloba pa g. Lavrič. Da je njegova vloga komična, ni treba niti omenjati, izdamo pa lahko toliko, da je vloga napisana pravzaprav na njegovo kožo.

Za veselogra je g. Danilo Bučar napisal tudi vverturno za jazz-band, ki spremlja tudi vse pesmi, da je igra prava mala opereta. Kombinacija bo gotovo postala popularna, a

ostale pesnice bodo prav radi peli namesto sedanjih tujih slagerjev. Priznati mora tudi glasbeni kritik, da je Danilo Bučar pravi fant, ki o njem lahko trdimo, da zna komponirati prav izvrstne in, kar je še več, tudi v resnici slovenske vesele popevke.

Razigrani študentje, pripojejo na oder: študentje smo, veselji vsi...

Prišli so laboriti. Debeli Oki, nikdar su mamin fantek, in ubogi profesor Golob sta čisto obupana v tej družbi, saj laborita prvič.

Kaj bom jedel, kje počival, kam bom legel, sladko snival...

Če enkrat kilnem pri Marički, zdravil mi hitro da dve žlički...

tako jadikujeta, a študentov to ne briga, saj so prišli za svojimi punčkami, ki so na Rabu že 14 dni na letovanju. Glavni med njimi sta vesela Nina in obupana Nada. Njena stroga mama ni zadovoljna, da bi hčerka ljubila študenta Lada in protežira bogatega čifula Breithuta, ki ga bo igral g. Kukman, toda zvrta Živkova buča najde hitro izhod, da potegnejo mano.

To je glav'ca, to je glav'ca, notri vse kar mgolji, v njej možgani so, ne travca, kakor vi ste mislili...

Večno mlada madame Klara, subreta iz preteklih časov, po naključju zaide v laborišče. Plesniva koketa je že malo gluha, da imajo študentje z njo največji halo, pa pride profesor in se zavzame za zarjavelo lepotic, a ljubezen ne priznane niti njima: Ja, ja, ljubezen je res prav čudna stvar: če mlad je nisi okusil dosti še, se prav gotovo na starost loti te...

Vse se seveda srečno izteče, toliko pa že danes lahko konstatiramo, da je veselogra »Študentje smo...« prva te vrste, a imela bo gotovo tudi tak uspeh, da jo bodo igrali po vseh naših odrih.

Besedo imajo naši čitatelji

Če se prepirata dva...

Pred nekaj dnevi (3. t. m.) sem slučajno bral v tej rubriki članek o rabi krajevni imen. Gospoda Podbukovski in Gaberski sta si zaradi njega že štirikrat skočila v las — tako piše vsaj gospod Gaberski. Prejšnjih članok nisem bral, zato tudi ne vem, kaj sta imela drug drugemu povedati, ustavil sem se le pri poslednjem odstavku, kjer gospod Gaberski trka na svoja slovniška prsa in prebada s silnim kopjem slovniško napako »moje«, ki jo je gospod Podbukovski pustil v svojem članku namestu »svoja«. Zviška mu očelovsko pové, da ima gospod Podbukovski srečo, ker je še mlad; pred vojno s slovensko ne bi bilo šlo. (Tega stavka ne razumem).

Pa sem še enkrat preletel članek in videl, da gospodu Gaberskemu tudi še zdaj ne gre. Tudi v njegovem članku sem dobil nekaj prav lepih napak. Naj jih naštejemo. Beseda »odzvale« je hrvatizem, prav tako tudi »makar«. »Cela Stajerska« je huda napaka. Zanjjo in za tisti nesrečni »moje« si gospoda lahko brez eramu podasta roko. Beseda »radic« namestu »zaradic« je papirnat hrvatizem. Še večja napaka kakor »cela Stajerska« pa je »borih par vrst«. Beseda »bore« se ne sklanja, »par« pa smemo pri nas uporabljati le v pomenu »dvojica«, »dvojec« (par nogavice, par konj, zakonski par). Za nedoločni števnik jemljemo besedo »nekaj«, torej: »zaradi bore nekaj vret«. »Odzive« je hrvatizem. Pri nas uporabljamo to besedo le ponekod in pomenu »odmev«.

In če je »Gaberski« le psevdonim, bi gospod, ki se za njim skriva, v njem brez škode lahko črtal nepotrebni in slovnično nepravilni »ec«.

Bat'a v krizi

Ves gospodarski svet je nemalo iznenadila senzacionalna vest, da je splošna gospodarska kriza potegnila v svoj vrtinec tudi toliko kljubujočega veleindustrijalca iz Zlina — Bat'o. Ze ponedeljaki »Slov. Narod« je priobčil jadikujočo, pa vendar samozavestno izjavo kralja — čevljev, ki jo je ta podal v českim tedniku »Zlinc«. Sam priznava v tej izjavi, ko se vprašuje »Kaj nam je storiti?«, da je zaradi uvoznih

prepovedi in prohibicijskih carin nekaterih držav izgubil inozemska tržišča, med katerimi je zavzemala naša država kljub zadostjivi domači produkciji čevljev enega izmed najugodnejših plasmajev za Bat'o. Statistika naše zunanje trgovine za l. 1931 navaja, da smo lani uvozili v našo državo 2396 stotov usnjenih čevljev, pri čemer ni upoštevan uvoz čevljev, napravljenih iz platna in drugih tvarin. Če prmerjamo lanski uvoz čevljev z uvozom v prejšnjih letih, potem je lahko ugotoviti, da se je uvoz čevljev iz inozemstva v našo državo v zadnjih dveh letih povečal za 54%. Ta uvoz predstavlja kljub ogromnemu padcu cene za l. 1930 51,8 milijonov dinarjev in za l. 1931 41,2 milijonov dinarjev. Za nas je važno, koliko čevljev se je izvozilo iz Českoslovaške, ker lahko vso uvoženo količino smatramo za produkcijo Bat'e, ki je neomejen gospodar v českoslovaški produkciji čevljarških izdelkov. L. 1930 je bilo k nam uvoženih iz Českoslovaške čevljev za 66 milijonov dinarjev, l. 1931 pa za 123,2 milijona dinarjev. Jasno je, da se ni v zadnjih dveh letih podvojil uvoz čevljev iz Českoslovaške samo po količini, ampak se je podvojil tudi po vrednosti. Ni zato čudno, če je grozila naši čevljarški obrti in industriji popolna propast in je obstojala nevarnost, da ostane 20—30 tisoč naših ljudi z družinami vred na cesti. Za podružnico v Beogradu so se odpirale Bat'ove podružnice in popravilnice v vseh večjih krajih naše države in gradnja lastne tovarne v Vukovarju je bila že več kot gotova stvar. V kritičnem momentu je naša zbornica za TOI sklicala v Celju velik manifestacijski zbor za zaščito čevljarške stroke, da tako ponovno in manifestativno zahteva od vlade preventivne ukrepe, ki naj bi bili v prvi vrsti uspešni proti ogromnemu uvozu čevljev iz Českoslovaške. Ze na tem zboru je bila sprožena zahteva, naj se zaščiti, če ni drugega izhoda, naše narodno gospodarstvo z devizno omejitvijo in zaporo. Kaj hitro so se želje zborovalcev uresničile. Kakor je zaznamovati devizne omejitve na eni strani v dobro našega gospodarstva, tako je vendar na drugi strani beležiti škodo. Če primerjamo vrednost izdane denarja za uvožene čevlje, kar tvo-

ri eno največjih postavk naše zunanje trgovine, potem nam je kaj jasno, koliko je utrpelo naše narodno gospodarstvo v finančni moči, ki se odraža tudi v pomankanju denarja. Tudi Avstrija in druge države so znale zaščititi svoje gospodarstvo in finance pred uničujočim ogromnim uvozom tujega blaga s tem, da so izdale uvozne prepovedi in uvedle prohibicijske carine. Naravno je, če si Bat'a trenutno zaradi hiperprodukcije svojih izdelkov, ki so nakopičeni v milijonih parov čevljev v skladiščih v Zlinu in drugod, ne vé pomagati iz te krize. Kdo bi mislil, da bo uprav Napoleonska genialnost in gospodarska suverenost Bat'e lahko na mah presekana z enim samim gospodarskim momentom! Gotovo je, da so sedanje prohibicijske mere v pogledu zasilnih deviznih odredb in uvoznih prepovedi tudi kvarne kljub dobrohotni nameri prizadetih držav, zelo verjetno pa je, da bodo na izvozu zainteresirane države same prisilile svoje pogodbenice k obvezi izpolnjevanja trgovinskih pogodb ohraniti k reviziji teh. Takrat moramo biti čuječi, da bomo znali zadostno zaščititi našo domačo produkcijo pred ponovno poplavo tujih izdelkov. Kriza Bat'ovih podjetij je senzacija vsega gospodarstva sveta in ni čuda, če jo vse svetovno časopisje prav živahno komentira in čaka, kako si bo kralj čevljev pomagal iz nje. Pfeifer Vladimir, urednik »Obrt. Vestnika«

Najlepša, najslajša opereta Paula Abrahama SREČNA SRCA

Otvoritev savske brvi pri Kamni gorici

V nedeljo ob 10. dopoldne bo po prihodu vlaka v Radovljico slovesno otvorena nova brv preko Save, ki znatno krajša pot med Radovljico in dolino Lipnice. Nekaj izletnikov pride v Kamno gorico že jutri popoldne in priroki z domačini prijeten družaben večer. Jutri zvečer bodo v proslavo goreli tudi kresovi. Nedeljski izletniki odidejo skupno v spremstvu železničarske godbe »Slogec« s postaje v Radovljico, odtod pa k brvi. Izlet je pokrajinsko izredno lep in posebno prikladen za sedanjo dobo, ko daljše izlete, v planine, še otežkoča sneg. V lipniški dolini je mnogo stariških zanimivosti, ki pričajo o naši stari slovenski kulturi. Saj je uprav pred stoletji cvetela v Kamni gorici in Kropi železna industrija katere ostanke vidimo še danes v teh krajih.

Iz Kamne gorice so krasni izleti v okolico, kjer imamo lepe razgledne točke po vsej Gorenjski. Daljši izleti so v Jelovico, na Ratitovec ali pa v Bohinj. Tudi izlet čez Sv. Jošta, Sv. Mohorja in Jamnik je sedaj, ko že vse zeleni, prav prijeten.

V Kamni gorici bo popoldne po otvoritvi velika ljudska veselica in sicer v prostorih »Jelovica«, ki je last uslužbenec ljubljanskega magistrata.

Čisti dohodek je namenjen za kritje stroškov pri brvi, eventualni preostanek pa za domače brezposelne.

Da bo lažje glede prehrane, posebno zaradi kosila, se prošilo izletniki, ki nameravajo v nedeljo priti v Kamno gorico, naj se javijo pri ljubljanskem mestnem cestnem nadzorstvu, Mestni trg 27, pritičje.

Usden strel

Ljubljana, 6. maja.

V sredo zvečer je bilo Kočevje pozorišče doslej še ne popolnoma pojasnjene drame. Ustreljeno je bilo namreč mlado dekle, ki so ga težko ranjenega odpeljali v ljubljansko bolnico, pa je že med prevozom umrlo. Kolikor je doslej znano, se je tragedija odigrala takole: V sredo zvečer je vasaol 27-letni absolvirani jurist Josip Ledenik iz Kočevja pri 24-letni maseriti Franji Gabrovi, doma iz Mozlja pri Kočevju. Sedela sta na verandi domače hiše in tedaj je dekle v radovednosti zagrabilo za samokres, ki se je sprožil in jo je krogla zadela tik pod srce.

Tako namreč pravi Ledenik, ki je takoj po dogodku pozval zdravnika dr. Rötla iz Kočevja na pomoč, nato pa vzel avtotaksi in se z ranjenko odpeljal v Ljubljano, žal pa je nesrečno dekle tik pred prihodom v bolnico umrlo. Izpred bolnice so mrtvo mladenko prepeljali v Mestni dom, kjer jo je pregledal dr. Rus in odredil, da so njeno truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Ledenik je nato ostal v Ljubljani in prenočil v nekem hotelu. Med tem je policija prejela poročilko iz Kočevja, da se Ledenik nahaja v Ljubljani in naj ga aretirajo. Snelci so organi policijske ekspoziture na glavnem kolodvoru Ledenika res aretirali in odpeljali na policijo, kjer je bil davi zaslišan. V svojem zagovoru trdi Ledenik kot navedeno, da gre samo za nesrečno naključje. Pravi, da je našel samokres na stiskalnici na verandi domače hiše in ga pokazal dekletu. Bil je samokres na bobenček in Gabrova ga je radovedno vzela v roke, v tem hipu se je pa sprožil. Ledenik tudi zatrjuje, da ni imel ljubavnega razmerja z Gabrovo. Imel jo je sicer rad, vendar ne more trditi, da bi bila njegova ljubica. Koliko je na stvari resnice, bo seveda dognala preiskava, ki so jo uvedli orožniki v Kočevju, pokazala bo pa to tudi obdukcija trupla Franje Gabrove, ki bo popoldne v mrtvašnici pri Sv. Krištofu. Ledenika je policija izročila sodišču.

Najlepša, najslajša opereta Paula Abrahama SREČNA SRCA

Beležnica

KOLENDAR
Danes: Petek 6. maja, katoličani: Janez, Zdemir, pravoslavni 23. aprila.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Ena noč v Grand hotelu.
Kino Ideal: Sah-mat.
ZKD: »Zbogom ljubezen« ob 14.15 v kinu Matic.
Francoski institut v Ljubljani, predavanje prof. Veya ob 21.
Družabni sestanek društva »Krk« ob 20. pri Mikliču.
Udruženje jugoslov. inženjerjev in arhitektov, predavanje ing. Hrovata ob 20. v urazabnem lokalu.
Razstava »Kakteje in stekloc« v veliki dvorani Kazine.
SK Ilirija, predavanje ob 20. v Delavski zbornici.
Proslava materinskega dne ob 20. v Unionu.
Društvo za raziskavanje jam občni zbor ob 17. v mineraloški predavalnici univerze.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Sušnik, Marijin trg 5 in Kuralt Gosposvetska cesta 10.

Narodno gledališče

DRAMA
Začetek ob 20.
Petek, 6. maja: Zaprt.
Sobota, 7. maja: Ob 15. Gostovanje jese-niške mladine. Mladinska predstava. Globoko znizane cene. — Ob 20.: Kvadratura kroga. Red A.
Nedelja, 8. maja: Trije vaški svetniki. — Znizane cene. Izven.
Ponedeljek, 9. maja: Leda. Red C.

Mladinska predstava v ljubljanski drami. Jutri ob 3. popoldne gostujejo v naši dramti otroci osnovne šole na Jesenicah, ki pridejo pod vodstvom svojega učiteljstva tri igrice. Prva je mladinska spevoigrca »V bratskem objemu«, druga je simbolični telovadni nastop »Deca in metulji«, tretja pa bajka »Gozdica, mala čarovnica«. Otroci, ki nastopijo v posameznih vlogah, so prav dobro vigrani in so vse tri navedene igrice že parkrat igrali na Jesenicah in splošno zadovoljnost. S tem svojim nastopom se hočejo pokazati svojim ljubljanskim tovarišicam in tovarišim, imajo pa še drug plemenit namen. S čistim dohodkom prireditelje hočejo pomagati svojim součencem in součenkam, katerih starši nimajo trenutno zasluzka. Ljubljanske starše pozivamo, da pošljejo mladino k tej predstavi, za katero veljajo globoko znizane dramske cene od 20 Din navzdol.

Ljubljanska drama ponovi jutri zvečer komedijo »Kvadratura kroga« v običajni zasedbi. Predstava se vrši za red A.

Trije vaški svetniki. Komedija iz vaškega življenja, ki je brez dvoma ena najbolj zabavnih, kar jih je bilo v poslednjih časih na našem repertoarju, se v nedeljo ponovi poslednjič v letošnji sezoni. Zasedba ista, je vlogo župnika igra tokrat g. Jerman.

OPERA
Začetek ob 20.

Petek, 6. maja: Zaprt.
Sobota, 7. maja: Cavallerija rusticana. — Glumači, Red D.
Nedelja, 8. maja: Viktorija in njen huzar. Izven. Znizane cene.
Ponedeljek, 9. maja: Zaprt.

Opozorjamo na nocojšnjo uprizoritev Mascanijeva »Cavallerie rusticana« in Leoncavallovi »Glumci«. Zasedba ista kakor pri dosedanjih uprizoritvah. Režija prof. Šesta. Muzikalno vodstvo imata kapelnika Nefat in dr. Svava. — Predstava se vrši za red D.

»Viktorija in njen huzar« se ponovi v ljubljanski operi v nedeljo zvečer po znizanih opernih cenah in v običajni zasedbi.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Dr. Artur Wurzbach-Tannenberg

Davi je v Leonišču umrl dr. Artur pl. Wurzbach-Tannenberg, odvetnik v Litiji in graščak v Predvorju. Pokojnik, ki je dosegel šele 51. leto, je bil morda odin človek pri nas, ki je govoril turški jezik in bil pravi turkofil, da je v svetovni vojski izobesal celo turško zastavo, po prvratu se je pa v svojo lojalnostjo oklenil Jugoslavije. Bil je izredno dobrega srca in med odvetniki znan kot najboljši kolega, zlasti pa je bil priljubljen pri svojih uslužbenecih tako v pisarni kakor na svojem gradu v Predvorju, kjer je organiziral prav lepo letovišče. S tem svojim podjetjem si je pridobil prav znatne zasluge za naš tujski promet, saj je opozoril tujce na krasote krajev pod Storiščem, ki jih že Valvazor opisuje kot prvi gorenjski Meran. Pokojnik zapušča soprogo gospo Margit in 4 sinove, ki je med njimi naš javnosti najbolj znan »poročnik Norbert, znani organizator in aranžer vseh naših vojaških zabavnih prireditev. Truplo pokojnega bo jutri prepeljano iz Leonišča v Predvorje, kjer bo v nedeljo ob 10. dopoldne pogreb. Pokojniku časten spomin, ugledni družini in sorodstvu pa naše iskreno sožalje.

PRIDE! JUTRI! **JUTRI! PRIDE!**
Najzabavnejša veseloigra v tej sezoni!
Revna kot cerkvena miš
 Po znanem oderskem delu!
 Ansambel najboljših igralcev!
GRETE MOSHEIM — FRITZ GRÜNBAUM
PAUL MORGAN — H. THIMIG in drugi
 Prisrčen ljubavni roman mlade strojeviske in mogočnega bančnega predsednika!
JUTRI PREMIERA! JUTRI SE BOSTE SMEJALI, KOT SE NIKOLI V ŽIVLJENJU!
Zato pridite k premieri v ELITNI KINO MATICA

Dnevne vesti

— Tekme na župnem zletu sokolske župe Ljubljana. Na župne tekme, ki se bodo vršile v dne 4. in 5. junija, se je prijavilo lepo število tekmovalcev in tekmovalk. Da bomo mogli izvršiti to župno tekmo kar najuspešneje, bratsko pozivamo vse one brate in sestre ljubljanskih in okoliških sokolskih društev, ki so se prijavili za sodnike (sodnice) pri tej tekmi, da se zanesljivo udeležijo prve seje sodniškega zbora, ki se bo vršila v soboto, dne 7. maja ob 20. uri zvečer v društveni sobi Ljubljanskega Sokola (Narodni dom). Prav tako pa vabimo tudi vse one brate in sestre, ki imajo že izpit za sodnike (sodnice), a se še niso prijavili, da se našemu vabilu odzovejo. Zdravo! Župno načelnstvo.

— Podružnica Kola Jugoslovenskih sester Moste—sv. Peter proslavi 8. maja Materinski dan. Popoldne bodo sestre obkrožile s pomočjo šolskih deklic iz Most prodajne cvetlice in odkupne znake po okoliših sv. Petra in po Mostah, popoldne bo pa ob pol 16. v Kino Moste slovesna proslava s sledenim sporedom. Pozdravni govor, deklamacija o materi, govor o materi in obdaritev revnih mater, zadnja točka pa je krasen film »Materina žrtve«. Ves čisti dohodek je za obdaritev revnih mater. K veliki udeležbi vabi odbor.

— Na letošnjem XII. velesjemu v Ljubljani od 4. do 13. junija bo zopet zastopano naše pohištvno mizarstvo v širšem obsegu. Pohištvni mizarji iz Ljubljane, št. V. da in Vičmarjev pri Ljubljani, in ostalih krajev Slovenije bodo imeli priliko pokazati svoje zmožnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvnega mizarstva kakor: v raznih interierih, oblikah arhitekture, tehniško konstruktivnem izdelovanju kombiniranju lesa in lužila itd. Razstava bo nudila vsakemu možnost, da zadošči s svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvotnosti, cene pa priznajo vsekakor konkurenčne. Opozorja se torej, da vsak obiskovalec Ljubljanskega velesesja uporabi to priliko in si temeljito ogleda pohištvno razstavo, ki bo letos obsegala nad 1500 m².

Najlepša, najslajša opereta
Paula Abraham
SREČNA SRCA

— Uspeh slovenske arhitekta v Novem Sadu. Pri arhitekturnih tekmah, ki jih je nedavno priredilo turistično društvo »Frška gorca« v Novem Sadu, za idejne načrte turističnega doma na Irškem venci, je bila četrta nagrada podeljena inš. arh. Radu Kregarju, pooblaščenemu civilnemu inženjerju v Ljubljani. Njegovo delo je bilo odkupljeno. Zanimivo je, da je pri tem natečaju sodelovalo 33 jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov.

— Pogreb Martina Jančigaja, trgovca in posestnika v Zg. Siški, je bil večeraj popoldne ob najštevilnejši udeležbi občinstva na pokopališču v Dravljah. Med drugimi so izkazali poslednjo čast pokojniku obč. svetnika Turk in Likozar, poštini nadzornik dr. Lamut, trgovcu Krisper in dr. Opazili smo mnogo zastopnikov trgovskega stanu in osebnih prijateljev pokojnika. Zelo lepo ga je počastilo tudi domače prebivalstvo iz Zg. Siške. Velika udeležba je pričala, kako priljubljen in spoštovan je bil pokojnik.

— Prevozne olajšave za potnike in blago, namenjeno na XV. ljubljanski velesesjem, ki se bo vršil letos od 4. do 13. junija, so dolgovile sledeče tuje države: Avstrija, Bolgarija, Čehoslovaška, Grška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Rumunija, Svica.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme. Večraj je deževalo skoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 25, v Zagrebu 18, v Sarajevu 17, v Mariboru 16,2, v Splitu 15, v Ljubljani 14,4 in v Beogradu 11. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,1, temperatura je znašala 9,4.

— Bivši vojaki ljubljanskega pešpolka št. 17., zlasti pa oni, ki se spominjajo Dušana Klarica, sedanjega invalida v Biškupeh, spreiz Slavonska Požega, ki je služil pri tem polku v I. vođu, 3. četa, naj se mu javijo. Dne 12. novembra 1917 je bil namreč na italijanski fronti ranjen, da mu je bila amputirana desna noga. Ker nima priči, mu je bila odbita invalidnina, in zato prosi vse svoje tovariše, zlasti pa bolničarja kaplarja Ivana Rogla, infanterista Ivana Kokalja, četovalcu Sartorija, kaplarja Branfla, desetnika Avseca ter komandanta bataljona majorja Königa, naj mu javijo svoje naslove in priljubljenost, da so voljni s prisegno potrditi njegovo službovanje v vojni, kakor tudi to, da je bil ranjen na fronti. Sele s to drugarsko pomočjo bo 85% nesposobni revež lahko prošil za revizijo invalidskega postopka. Ker

gre za pomoč bednemu invalidu, prosimo, da tudi drugi listi ponatisnejo to prošnjo.

— Odstranitev zobnega kamna izvrši najbolje Vaš zobozdravnik, toda njegovo tvorbo preprečite lahko s stalno uporabo Chlorodont zobno pasto. Tuba Din 8.

Pri slabosti je naravna »Franz Josefovca voda« prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoči »Franz Josefove vode«, ki je zlasti pripravna za nežno raso ženskega telesa. »Franz Josefovca grenčica« dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRKD za mestni kraj Ljubljana VII (Siška) bo v torek 10. t. m. ob 20. v hotelu Bellevue. Voliči iz Siške se vabijo na ta občni zbor.

— Materinski dan. Počastimo naše matere, ki se žrtvujejo neprenehoma, vsaj en dan v letu! K. J. S. prosi vse, naj se v ta namen in v pomoč revnim in zapuščenim materam, udeležijo proslave Materinskega dne. V petek 6. t. m. priredi v vel. dvorani »Uniona« Akademijo, v nedeljo 8. pa nabrajno akcijo. Na akademiji govori slavnostno besedo pesnik Oton Zupančič in recitira gospa Saričeva. Glasbene točke so prevzeli ga. Pavla Lovšetova in gd. Majda Lovšetova, trio ga. Brandl, ga. Lobe in g. dr. Švara, gg. Marčec in Zagar; oktet »Ljubljanskega Zvoznika« in prosvetnega društva »Tabor« pod vodstvom g. Venturinjca. Vse vrste vstopnic so še na razpolago v Matični knjigarni.

— Vokalno-instrumentalni koncert šole Glasbene Matice. Kot uvodna prireditev k I. slovenskemu glasbenemu festivalu o Binkoštih bo v torek dne 10. t. m. ob 20. v uniojski dvorani vokalno-instrumentalni koncert šole Glasbene Matice. Koncert prired. šolsko ravnanstvo v proslavo 50letnice obstoja šole Glasbene Matice Ljubljanske. Spored je trodelan. V I. delu zapoje šolski mladinski zbor osem zborčkov s spremljevanjem klavirja. Mladinski zbor je nastudiral ter ga vodi pri nastopu prof. Viktor Sonc. II. del koncerta je določen za nastop klavirskega ansambla. To je prvi podoben nastop v Ljubljani na javnem koncertu. Gojenci klavirskega tečaja »grajo« prvič osmeroročno na 4 klavirjih, nato pa šestnašteroročno na 4 klavirjih. Eno točko spremlja tudi godalni orkester. V III. delu pa ima izključno besedo godalni orkester pod vodstvom prof. Karla Jeraja, ki je nastudiral tudi II. koncertni del. Orkester šteje nad 40 godal. vse točke so izvrstno nastudirane tako, kakor jih zna edino le prof. Karel Jeraj. Orkester, čeprav sestavljen iz mlajših moči, zveni prvotnostno. Prepričani smo, da bo nudil nastop godalnega mladinskega orkestra nepozaben užitek. Vstopnice se prodajajo v Matični knjigarni.

— Odbornikom Jugoslov.-češkoslov. lige. Pozivamo vse odbornike, da zanesljivo pridejo danes ob četrni na 18. uro k sprejemu urednika »Nar. Listov« g. I. K. Strakatega. Dopoloval bo z dunajskim brzovlakom. Predsedništvo.

— Jurjevanje na Ljubljanskem gradu je bilo zaradi slabega vremena preloženo na nedeljo, dne 8. maja. 286-n

— Razstava »Kakteje in steklo« se zaključuje drevi ob 20. Oglejte si jo, dokler je čas!

— Na družabnem sestanku društva »Krkca«, ki bo drevi ob 8. pri Mikliču, vhod z Masarove ceste, bo predaval g. bankski referent inš. Strajnar o elektrifikaciji Dolenjske, ki je postala prav zadnje čase zelo pereča. Dolenjska je namreč najmanj preskrbljena za elektrinih tokom. Predavatelj nam bo podal kratek pregled sedanjega stanja elektrifikacije na Dolenjskem in bo nato govoril, kakšna bi morala biti organizacija elektrifikacije. Po tem oficijelnem delu bo prosta zabava, pri kateri bo pokazal g. profesor Božidar Jakac s svojim družinskim filmskim aparatom več kratkih filmov, ki jih je ljubezljivo dal na razpolago odbornik »Krkca«, drogerist g. Gregorič. Na sporedu so filmski zvezdniki in zvezdnice iz Hollywooda v svojem družinskem krogu, boj munga s kbro, vodni sport in pa Jakčev film Ljubljane. Vstop vsakomur prost!

— Okrožna strelska družina v Ljubljani odprla v nedeljo dne 8. t. m. redno ostro streljanje na vojaškem strelišču v času od 9. do pol 12. dopoldne. Člani tehnične sekcije se zberejo ob 8. jutraj na strelišču. Dežurstvo vršita br. Hrvat in podp. Čubrovic. Udeležba članstva strogo obvezna.

— Staršem srednješolskih dijakov. Ustanovni občni zbor društva »Sola in dom« bo v nedeljo 8. t. m. ob 10. dopoldne v telovadnici I. drž. realne gimnazije v Ljubljani, Vezova ulica št. 4, z dnevnim redom: I. Poročilo pripravljalnega odbora.

2. Citanje pravil. 3. Določitev članarine. 4. Volitev predsednika in odbornikov. 5. Slučajnosti. Vabimo vse starše, zlasti tudi kmečke in delavske starše z dežele, da se ustanovnega občnega zbora sigurno udeležijo. — Pripravljalni odbor.

— Dva velika filma v Elitnem kinu Matic. Kljub temu, da se glavna filmska sezona nagiba h koncu, ni na sporedu Elitnega kina Matice niti najmanj opaziti, da bi prehajali v poletno dobo repriz. Nasprotno! Prav te dni napoveduje Elitni kino Matica dva filma, ki si bosta zopet osvojila vse mesto. Prvi je Richard Oswaldova filmska veseloigra »Revna kot cerkvena miš«, ki je izdelan po znanem oderskem delu. V filmu, ki je po svoji vsebini izredno zabaven, poln humorja ter dovtipov, nastopajo poleg Grete Mosheim, ki igra glavno vlogo, še najznamenitejši komiki kot Fritz Grünbaum, Paul Morgan in H. Thimig. Za smeh in zabavo je tedaj poskrbljeno v obilni meri. Poleg tega seveda tudi s sladko muziko in lepimi, novimi slagerji. Tej veseloigri bo sledila kot drugo veliko filmsko delo najslajša in najlepša opereta te sezone Paul Abrahamova najnovjša opereta »Srečna srca«. Ta film, ki bo učinkoval kot svoječasno »Dvoje src v 3/4 taktu«, se bo predvajal v Elitnem kinu Matic; za Binkosti, na kar že danes opozarjamo vse občinstvo.

— Najniški izlet sokolskega društva Štepanja vas, ki bi se imel vršiti večeraj na praznik, je preložen zaradi slabega vremena na nedeljo 8. t. m. Odhod ob 7.33 z glavnega kolodvora do postaje Preserje in nato po zadržani poti. Zdravo!

— O smrti kiparja Jožeta Gorjupa nam poročajo iz splošne bolnice, da ni bil tam operiran, niti drugje od zdravnikov, ki so v bolnici, a tudi umrl ni tam, pač pa v drugem ljubljanskem zavodu.

— Zahvala. Za številne vence, poklonjene na krsto mojemu sinu Rudolfu Jeršetu, se vsem darovalcem iskreno zahvaljujem, prav tako pa srčna hvala tudi vsem, zlasti gg. sodnim uradnikom, ki so mojemu tragega sina spremlili na njegovi zadnji poti — Josip Jerše.

— II. redni občni zbor »Jugoslov. kmetijskega društva« — sekcija Ljubljana se vrši dne 8. maja t. l. ob 10. v predavalnici kmetijskega inštituta univerze v Ljubljani.

— Moderni sportni problemi je naslov predavanju, ki ga priredi drevi ob 20. zvečer v dvorani Delavske zbornice SK Ilirija. Sport je danes zajel vse sloje; goji ga staro in mlado in v našem življenju je postal tako močan faktor, da je tudi država spoznala njegov veliki pomen za vzgojo naroda in ustanovila posebno ministrstvo za fizično vzgojo. Vsak velik pokret pa naleti vedno na točke, preko katerih je nemogoče priti brez razmotrivanja in na stopnji razvoja, na kateri je naš slovenski sport, so zato taki problemi neizogibni. SK Ilirija, matica našega sportnega pokreta, se tega zaveda in ko je pridobila za sodelovanje v klubu gosp. Draga Ulago, prvega in dosedaj edinega našega občinstva berlinske Visoke šole za telesno kulturo, je kmatrata za svojo dolžnost, da njegovih odličnih sposobnosti ne porabi samo za tehnično delo v klubu samem, temveč da mu pusti možnost udeleževanja tudi na drugih poljih. G. Ulaga nam bo v petek govoril o vseh sportnih panogah in problemih, ki danes ovirajo naš sportni razvoj, poleg tega pa bo z okoli 200 skiptičnimi slikami napravil predavanje pestro tudi za oko. Za predavanje je prireditelj določil izredno nizko vstopnino ter s tem vsakomur omogočil poset, dolžnost naših sportnikov pa je, da z obilno udeležbo dokažejo svoje razumevanje in smisel za stvar.

— Krstna predstava izvirne domače veseloigre »Studentje smo...« na Sentjakobskem gledališkem odru. V soboto 7. in v nedeljo 8. t. m. ob 20.15 uprizori Sent. gled. oder prvič izvirno domačo spevoigro v treh dejanjih s petjem »Studentje smo...«. Veseloigro je spisala priljubljena igralka odra ga. Metka Bučarjeva. Godbo k omenjeni igri pa je skomponiral priznani kupelist Danilo Bučar. Dejanje veseloigre se vrši na otoku Rabu in nam slika taborenje ljubljanskih dijakov z vsemi veselimi prigodami razposajene mladosti. Veseloigra je polna komičnih situacij in zdravega humorja. Dejanje je poživljeno s celo vrsto pevskih vložkov in kupletov, ki jih izvajajo dami Bučarjeva in Ervina Wrischer in gg. Lavrič, Škerlj, Zalaznik in zbor. Ker sodeluje pri predstavi tudi orkester, ki zavzame mnogo prostora, bo na razpolago mnogo manj sedežev na kar opozarjamo cenjeno občinstvo. G. vloge igrajo dame Bučarjeva, Koščakova, Pirčeva in Wrischer Ervina in gg. Košak, Lavrič, Škerlj, Petrovič, Tavčar in Weis. Režijo vodi g. Miran Petrovič. Ker vlada za ta praznik Sentjakobčanov ogromno zanimanje, se prosimo cenjeno občinstvo, da si kupi vstopnice že v predprodaji.

— Gozdovniki! V petek ob 7. zv. obvezen sestanek radi dogovora o letošnjem taborenju. Vodstvo R. V. S.

— Tablice Osrednje protituberkulozne lige z napisom: »Ne pljuvajte na tla«, se naročajo pri Osrednji protituberkulozni ligi, Miklošičeva c. 20. Cena Din 25 za komad. Tablice so pločevinaste, fino emajlirane, z adajm grundirane, v velikosti 35x12 cm z rdečim mednarodnim znakom protituberkuloznih lig. Izdelava tablic je lepa in so tablice primerne za vsak najboljši javni lokal. Pri naročilu 10 kosov, 10% popusta.

— Prve črešnje na živilskem trgu. V sredo so prispelne na živilski trg italijanske črešnje, ki jih prodajajo kot redkost v drobnih šopkih po dinarju. Na domače črešnje bomo morali letos čakati še dolgo, ker so te dni začele komaj cveteti.

— Svoji vojakov-telegrafistov, ki so služili v telegrafskih enicah srbske vojske in so kot taki umrli v vojnah od leta 1912 do 1918, se vabijo, da se zglase do 20. t. m. v mestnem vojaškem uradu na Ambrozevem trgu št. 7/I. in naznanijo podatke o službi in smrti teh svojih pokojnikov.

— Esperanski klub. Redni sestanek je drevi ob 20. v »Narodni kavarni«.

— Velik uspeh Jana Klepura v Ljubljani. Glasoviti zvočni film »Zbogom lu-bezenec, pri katerem nastopa eden najslavnejših sodobnih tenoristov Poljak Jan Klepura je dosegel pri večerajšnji matineji ZKD ogromen uspeh. Občinstvo, ki je do zadnjega prostora napolnilo obirno dvorano Elitnega kina Matice, je strme občudovalo Klepurn glas in je zlasti bilo navdušeno ob popularni ariji iz Verdijeve opere »Rigoletto«. Klepura je bil pač za našo muzikalno Ljubljano senzacija prvega reda. Poleg slovitega pevca nastopa v filmu še Brigita Helm, kar daje filmu prav posebno vrednost. ZKD sporoča vsem tistim, ki si znamenitega filma do sedaj še niso ogledali, da ga bo predvajala danes neprekinjeno zadnjokrat ob 14.15 v Elitnem kinu Matic!

— Večno lepa filmska opereta »Rio Rita« jutri kot ZKD matineja. ZKD si je nadela hvalevredno nalogo, da nudi svoje-mu občinstvu serijo najbolj priljubljenih in popularnih filmov. Začela je z Willy Forstom, predvajala njegove opere »Dvoje src v 3/4 taktu« in »Pesmi je konec«, od jutri naprej pa bo na Zvezinem sporedu ena najpopularnejših in najslajših operet »Rio Rita«. Ob svoječasni premieri je bilo navdušenje za ta film v Ljubljani ogromno in povsod so se čuli podžigajoči slagerji te sladke operete. John Boles in lepa Bebe Daniels sta s svojim divnim petjem očarala vsakega, še tako razvajenega muzikalnega človeka. Zato je šla

Jurij jih je „potegnil“

Jurij se je na Gradu slabo odrezal — Ljudje so jurjevali večinoma v mestu

Ljubljana, 6. maja.

Lep praznik je preživela večeraj Ljubljana. Dopoldne je sicer deževalo in bilo hladno, da so se meščani zavijali v kožuhe, toda v začetku cvetočega maja imamo vsi preveč denarja in nas strašansko skrbi, kako bi ga čim prej spravili v promet. Zato je bil večerajni praznik naravnost odrešilni dan.

Dopoldne so sicer nekatere odprte trgovine »kazale« praznično razpoloženje, kar pa ni nikogar motilo. Trgovci so vzdihovali za pulni nad slabimi časi, ljudje pa na slabe čase niso utegnili niti pomisliti, čeprav niso opazili odprtih trgovin. Koštili so se po cestah pod odprtimi dežniki in ko so ugotovili v Zvezdi pri vremenski hišici, da bo deževalo, so navalihi na tramvaj, lepi naravi naproti, proti št. Vidu in na šmarno goro, k Sv. Katarini in na Rožnik — povsod so mešali biato ter uživali prekrasni maj.

Najlepše je bilo seveda v Ljubljani, kjer ni bil samo praznik Vnebohoda, temveč še cela vrsta praznikov. O tem se je lahko vsak prepričal, samo, če se je ozrl na Grad. Visoko nad stolpom je vihrala mogočna trobojnica, kakor da Ljubljana pričakuje kakšnih premilih gostov, pričakovala pa je zelenega viteza Jurija. V sredo zvečer je bil Grad slavnostno razsvetljen in gasilci so se čutili izredno počastčene, ker je bil v sredo njihov patron. Pa tudi vsi Juriji so bili neznanstvo blaženi, ker so bili prepričani, da je bil Grad razsvetljen njim na čast ter v slavo njegovega patrona, ki ga je nameravala Ljubljana slovesno proslaviti.

Deželani cenijo Ljubljano, kar vedno radi dokažejo ob vseh ljubljanskih slovenskih prilikah. Večraj so romali v mesto kakor na božjo pot. Prišli so Florijanovi in Jurjevi čestilci, zadrževalo jih ni slabo vreme in ne slabi časi. Vse to je postranskega pomena, kadar je treba proslaviti ljudski praznik.

Nepretrgane procesije ljudi so se pomikale po vseh poteh na Grad. Strahovito so sopihali in se komaj premagovali, ker jih je strašno zaježalo že ob vznožju hriba. Šli so pač na žeganje, ki si ga pač ne moreš niti misliti brez žejne. Ni treba še posebej razlagati, s kakšnim nepopisnim navdušenjem so romali na Grad, ker že

Dirka na živilskem trgu

Ljubljana, 6. maja.

V sredo je bilo na živilskem trgu zelo živahno. Ljudje se kljub krizi še vedno niso odvadili jesti. Zlasti radi jedo ob praznikih, menda zaradi dolgega časa. Zato se v sredo gospodinjje in kuharice na trgu niso le prerivale, temveč so tudi pridno kupovale.

Tudi Francka je prišla na trg, da založi kuhinjo na praznik z vsemi dobrotami. Ogledovala si je blago od mize do mize in se povsod zanimala, pe čem je salata ali korenje, kakor pač delajo vestne gospodinjice, ki se ne puste »opohariti« kar od prve prodajalke.

Francka je baš otipavala korenje, kar se spusti v štafetni tek za kmečkimi dekletom. Podili sta se druga za drugo, kakor da so jima vsi vrage za petami. Odrivali in suvali sta ljudi, da so ženskam padali cekarji iz rok in so se vpraševale, kaj ju je vsčipnilo. Toda Francka ni odgovarjala, samo sopihala je za unim kmečkimi dekletom.

Pridirjali sta v Kopitarjevo ulico in kmetica jo je nameravala popihati po Poljanskem nasipu, toda Francka jo je prestregla, nakar sta se lovili okrog trafike pred Jugoslovansko tiskarno. Pred trgovino v Kopitarjevi ulici je stal R. s kolesom in se pogovarjal z znancom.

— Kaj pa je? Kaj pa bežljata? je vprašal.

— Denar mi je ukradla, denar! je kričala zasopla Francka.

— Le čak, bančnica! je skočil R. pred njo in jo prijel. — Pojdite po stražnika, bcm jo že jaz držal.

— Zenska se je nekaj časa otepala, ko je pa izprevidela, da ne more utiti, se je vdal v nemilo usodo. R. jo je izročil tovarišur: — Drži jo in pazi, da ti ne uide!

slava tega filma od ust do ust in Ljubljana je govorila, da tako lepega filma še ni videla ne glasila. To krasno filmsko opereto bo tedaj predvajala ZKD v soboto ob 2. pop. in v nedeljo ob 11. dop. v Elitnem kinu Matic. Kopija filma je nova, dialog je deloma v nemškem jeziku, tako da bo užitek tem večji. Cene so izredno nizke, s čemur hoče ZKD doseči, da si more vsakdo, tudi iz najširših krogov občinstva privoščiti to veselje ter se opajati ob sladki muziki, opojnih melodijah in očarljivem petju lepe »Rio Rite«.

— Društvo za raziskavanje jam v Ljubljani ima redni občni zbor drevi ob 17. v mineraloški predavalnici univerze z običajnim dnevnim redom. Po obnem zboru ob 18. bo predaval istotam g. univ. docent, dr. Albin Seliskar o Vjetrenici, največji jami Jugoslavije. Predavanje bo spremljalo nad 80 skiptičnih slik. Člani in prijatelji društva uljudno vabljeno. Vstop prost. Prirodoslovna sekcija muzejskega društva obenem sporoča, da se nadaljuje predavanje prof. dr. Grošlja o Darwinovem nauku v sodobni luči, prihodnji teden.

Iz Celja

— Redni letni občni zbor Starosinskega društva »Triglave« se vrši dne 8. t. m. ob 10. dop. v Celjskem domu v Celju. Pozivamo vse članstvo k obilni udeležbi! Odbor. 287-n

tako dolgo ni bilo v Ljubljani in v okolici nobenega poštenega žeganja, ne sejma in ne velesesja, nobene veselice in sploh nobene prireditve, na kateri bi lahko človek pozabil na vreožo krizo in na vse drugo, o čemur se dandanes toliko govori in še več laže. Takšnih praznovanj, kakršno je jurjevanje, bi moralo biti na leto vsaj tucat, da bi bilo ustreženo ljudem.

Razumljivo je, da so se ljudje, ko so priromali na Grad, najprej začeli ozirati po stojnicah in »odpuščih«, iskali so godce, točilnice in jestvine — toda, žalostna mu majka, stojnice je bilo samo nekaj in še tiste niso bile postavljenega kakor treba, o kakšnih odpuščih ni bilo niti sledu, na grajskem dvorišču je ležala streha šotora na tleh; nikjer ni bilo ne duha ne sluha o kakšnem žeganju, samo grajska kapela in hodniki ob nji so bili odprti. Ljudje so se prerivali po mračnih hodnikih in stopnicah se gnetli v kapelo in iz nje, v kateri je zehalo nekaj pobožnejših Jurjevih čestilcev, in v celih tramzih so ležali na grajski stolp, kjer so si hladili jezo, da jih je Jurij tako neviščito potegnil.

Kljub temu niso hoteli pokazati poparjenosti ter so promenirali po grajski planoti in okrog gradu, kakor da niso prišli na žeganje. Naš čestni fotograf je imel ves dan mnogo posla in seveda ni mogel ustreči vsem dekletom, ki so se neprestrano vrtele okrog njega. Gotovo je porabil kakšnih 10 km filma. To je pa bila tudi edina atrakcija na Gradu razen napol postavljenih stojnic.

Nekateri so se hoteli potolažiti v grajski gostilni, pa se niso mogli dovolj, samo razvneli so se ter kričali navzdol grede, kakor da so spili vso grajsko vodo. Po tem žalostnem romanju na Grad pa ljudje niso vrgli puške v koruzo. Kdo bi obupal! Saj je v Ljubljani več gostim kakor v Rimu cerkvá! Poleg tega sta pa avtomatična bifeja vedno pripravljena na vsako žeganje. Ljudje so v njihju kmalu pozabili na žalostno jurjevanje. Avtomati so delali takorekoč s polno paro. Gneča je bila strahovita; kaže, da bo treba otvoriti v Ljubljani tako velik bife, kakršna je nova remiza v Siški. Ljudem je pač treba ustreči. Do tega prepričanja bo prišel gotovo tudi slej ali prej zeleni Jurij, ki se je večeraj tako klavarno odrezal na Gradu.

Ni še bil daloč, ko se je uma tatica iztrgala možaku iz rok in jo ubrala proti živilskemu trgu kar čez rože in zelenje, ki je bilo razloženo vzdolž pred mesarskimi stojnicami. Prodajalke so završčale, da so začeli teči ljudje od vseh strani skupaj. R. je pa zakričal: — Da bi te... Zakaj si jo pa spustil?

— Ne morem pomagati, ko se mi je pa iztrgala! Vražja punca je to.

R. je tresčil kolo in aktovko kar na tla in stekel za dekline. Ker je pokloni lovec, jo je kmalu ujel, čeprav je bežala kakor divja koza.

Med tem je prišel stražnik. Dekle je šlo z njim veselo, kakor da gre v Tivolji na sprehod.

Množica na trgu se še dolgo ni mogla raziti.

— Pomislite, kmečka, pa gre krast! Ki ima doma vsega dovolj!

— In tako mlada, če bi bila tako stara kakor sem jaz, bi ji človek še ne zameril!

— Kdo bo pa meni poplačal škodo? je tamala Tmovačanka ob pomandranem resju.

Iz Ptuj

— Esperantska prireditel. V nedeljo 8. t. m. bo ustanovljen v našem mestu nov esperantski klub. V zvezi s tem bo prirejena javna esperantska proslava v mestnem gledališču. Proslave se bodo udeležili delegati raznih društev in klubov iz Slovenije ter ostalih krajev države. Ob 14. bo prireditel za javnost v gledališču s sledenim sporedom: Esperanto se širi — govori g. Rotkovič iz Zagreba. Esperanto in mir — govori g. Herkov iz Ljubljane. Esperanto kot kulturni faktor — g. prof. Rakuša iz Maribora. Slede deklamacije in petje esperantskih pesmi. Vsi, ki vas zanima mednarodni jezik Esperanto in vzvišena ideja esperantizma, pridite.

Mie d' Agnonne: 23

Dustolovke

Roman

Tratjega dne zgodaj jutraj se je markiz Diego y Trasmonte zmagoslavno vselil v hišo grofa de Cizereta.

Zdelo se mu je imenitno, da ima ves čas svojega bivanja v Parizu na razpolago hišo, ki jo je vzdrževal nekdo drugi. Vzel je torej Klarino sobo in se vgnedil v njo kakor doma.

Gospa de Marillac je smatrala to za nedostojno in dejala mu je:

— Ljubi zet, pretirana varčnost je vas prisilila nastaniti se v hiši, kjer vam ne bo treba plačevati najemnine, in s tem ste storili veliko nerednost.

— Toda za boga, kaj sem pa storil, kar ni samo ob sebi umevno? — je vprašal Diego.

— Najprej vas moram opozoriti, da vas ni nihče vabil v Pariz, — je odgovorila tašča, — a priti brez povabila je zelo nedostojno. Gospod de Cizeret je v pravem pomenu besede mož širokega obzorja in če bi bil tu, ko ste prikomastili v njegovo hišo, bi strmel nad vašo debelo kožo, da ne rečem kaj več. Dvomim tudi, da bi vas bil sprejel.

— Svak? Svak da bi vrgel iz hiše svojega svaka? ... Bežite no, madame. Sem bogat tujec iz stara plemiške rodbine in iz tako velike hiše, kakor je morda gospod de Cizeret. Zakaj bi torej ljubi svak ne bil vesel mojega prihoda?

— Enostavno zato, ker gospod de Cizeret ni navaden človek in ker iz njegove niče ne sme briti norca, kakor tudi iz mene ne. Zato morate najpозnejše v štirih dneh zapustiti Cizeretovo hišo in se preseliti, kamor vam drago. Poprej mi pa morate dati mesečni prispevek za najine izdatke, kakor sva se domela.

— Zgodi se vaša volja, madame. Rad bi samo vedel, če mislite resno, da se moram najpозnejše v štirih dneh izseliti.

— Seveda, dragi zet.

— Dobro, madame, odidem, čim bo vaša modrost tako sklenila.

— Preden se vrne moja hči, — je pripomnila gospa de Marillac, — napišite seznam izdatkov, ki se nama zde potrebni za opremo stanovanja markiza in markize y Trasmonte.

— Računajva, ljuba madame, kakor se vam zdi prav, če je taka vaša volja. In naj je bil markiz Diego še tako pretkan, previden in spreten, gospa de Marillac je bila trdno prepričana, da ga bo pretentala, ne da bi vedel, kako in kdaj; in za to ji je v prvi vrsti šlo.

Nji je bilo vsako sredstvo dobrodošlo.

Medtem ko se je v Parizu godilo, kar smo pravkar opisali, je prispel grof de Cizeret v Limousin, kjer je zopet začel življenje, ki ga je živel pred ženit-

vijo. Postal je v plemenitem pomenu besede graščak, kakršen je bil.

Hodil je z dvorišča na dvorišče. In ker je bil že davno v svojem območju tudi nekakšen stavbnik, je pregledal po vrsti vsa poslopja. Tri leta gospodarjeve odsotnosti, zapuščenosti in zanemarjenosti so zapustila sledove na vsem in barona je to bolelo, ker si je po pravici očitil, da je sam kriv.

Po ogledu svojega posestva je najel delavce za najnujnejša dela, potem je pa začel posecati rodbine, ki so živele na njegovi zemlji in jo obdelovale.

— Mesto vam ne stori dobro, gospod, — mu je dejal neki stariček, videč, da so se pojavile na čelu grofa de Cizereta gube in da je njegov obraz nekam čudno otožen. — Ah, če bi bila milostiva še živa, ta bi bila nesrečna, da ste se tako zgodaj poročili.

Te odkrite in dobro mišljene besede so ganile mladega moža tem bolj, ker so obudile v njem spomin na mater.

Maurice je bil trdno sklenil, da se preseli z ženo v Cizeret in ostane tam, dokler ne spravi vsega in red.

Dočim si je grof belil glavo s takimi skrbmi, je stari notar pod pretvezo, da ga kličejo važni opravki, nenadoma odpotoval iz Cizereta, ne da bi komu povedal, kam je namenjen; v resnici se je pa zanimal samo za gospo de Marillac, ki se mu je zdelo vedno bolj sumljiva. In tako je krenil častivredni mož naravnost v Pariz.

V Pariz je prispel baš, ko je hotela elegantno oblečena gospa de Marillac z Georgetto sestri v kočijo.

V svoji nežni ljubezni, enakomerno razdeljeni med obe hčerki, je mati dobro razumela, da dijamanti, ki jih ima Klara vedno več, ne dajo spati njeni sestrini. — Ah, draga mamica! — je vzklila Klara, — kako dobra prijateljica ste svojim hčerkama in kako dragocene so jima vaše bogate življenjske izkušnje. Nikoli me ne smete zapustiti. Kaj bi počela, če bi vas ne imela?

Georgetta je bila priča tega ganljivega izliva nžnosti, ki jo je malo presenetil. — V tem tiči nekakšna tajna, ki ji moram kmalu priti do dna, — je dejala sama pri sebi, dočim je njena mati nadaljevala:

— Predstavlja te temu odličnemu prijatelju. Da se pa baronu de Cizeretu ne bo zdelo naša dolga odsotnost čudna, mu porečemo, da pojedemo pogledat po trgovinah, kaj prinaša moda novoga.

Gregorio Torliani je pričakoval Georgetto, ker mu je bila gospa de Marillac povedala, da bi ga rada seznanila s svojo mlajšo hčerko. Ni bil torej presenečen, ko sta ga dami predstavili grofici de Cizeret.

Bankir je bil zelo dobro vzgojen. V vsem je poznal mero. Vendar pa je Georgetta kmalu spoznala, da vlada med njim in njeno sestro neka posebno nežna intimnost. Nobenega dvoma ni bilo, da je Gregorio Torliani zaljubljen v njeno sestro. In tako je bila prepričana, da tudi Klara ni nedostopna, temveč na-

sprotno, da ji je bankir zelo všeč.

Pred odhodom je stopila Klara na bankirjev migljaj v sosedno sobico. Bankir je kmalu prišel za njo skozi druga vrata. Gregorio Torliani, do ušes zaljubljen v mlado, lepo ženo, je dobro poznal njen značaj in ni našel primernejšega načina izraziti ji svoje simpatije, kakor da ji je dan za dnevno nosil dragulje. To je bilo res najboljši in najučinkovitejši sredstvo za ohranitev markizine ljubezni.

Izbral ji je dragocen diadem, ki naj bi držal kostanjeve kodre, bujnih las rov prapraskane Diane, kakor je Gregorio rad nazival svojo ljubico. Čakal je spravljen v zametasti šatulji, da ga Torliani podari oboževani ženi.

Sprejela ga je in njena radost je bila tako velika, da je kar vzklila.

To je zadostovalo, da je bil Gregorio Torliani srečen; in dejal ji je:

— Pojdite, dušica moja, pojdite, čakajo vas.

Mati in hči sta se poslovili od radodarnega bankirja.

Toda Georgetta je videla več, njene bistré oči so stikale pod čipkami Klarine obleke in zdelo se ji je, da je zagledala obrise zametaste šatulje, ki jo je sastra zamaš skrivala pred njo.

Od tistega dne je Georgetta opazila, da misli njena mati na Klaro mnogo bolj, nego je sploh kdaj mislila na njo. Jezila se je na njo, toda ne toliko, da bi se ji odtujila. Gospa de Marillac je znala predobro ščititi interese svojih hčera, da bi mogla ena ali druga živeti brez nje, posebno pa ne brez njenih nasvetov.

Nakit je pri ženskah vedno najboljši protivno ljubosumnosti.

Mati je kmalu opazila, kaj se godi v duši njene mlajše hčerke. Zdelo se ji je, da je napočil trenutek, ko je treba nastopiti in preprečiti, da ne postane Georgetta zares nesrečna; toda v prvi vrsti je bilo treba ločiti mlado ženo od njenega moža.

— Preljuba hči, — je dejala nekega večera Georgetti, — zdi se mi, da tvoj mož nič kaj pogosto ne obnavlja vsebine tvoje šatule za nakit. Ne pusti tega v miru, ki meji na brezbržnost. Pokaži svojemu možu, kako velikodušen je markiz Diego y Trasmonte in koliko dragocenosti je že podaril Klari, dočim pušča Maurice tebe v teh temnih meščanskih razmarah. Najprej zahtevaj od njega tako ogrlico, kakor jo ima danes na vratu naša draga markiza.

— Koliko neki stane? — je vprašala Georgetta plaho.

— Malenkost — samo šestdeset tisoč frankov.

— Odveč bi bilo prositi Maurice, naj mi kupi kaj takega. On trdi, da se je njegovo premoženje zelo skrčilo in da so to zakrivilo najini nepotrebni izdatki.

— Nepotrebni izdatki! — je vzklila gospa de Marillac. — Tvoj mož je skopuh in ti ga ne znaš odvaditi pretirane skoposti.

Nova odkritja o Kreugerju

Kako je Kreuger kril svoje izgube — Potvorjena pogodba s Poljsko — Pred novimi aretacijami Kreugerjevih pomočnikov

Kakor znano, je švedska vlada sestavila poseben odbor, ki naj prouči vse Kreugerjeve manipulacije in ugotovi, koliko škode je napravil Kreugerjev koncern. Sprva so bili v tem odboru samo Švedi, pozneje je bil pa izpopolnjen in sodelujejo v njem tudi Francozi, Angleži ter tudi Američani, kajti v vseh treh državah je uspelo Kreugerju plasirati ogromno množico obligacij, ki so sedaj brez vrednosti.

Predsednik tega odbora je Martin Fehr, eden najznamenitejših švedskih računarjev in knjigovodstvenih strokovnjakov, rektor trgovske visoke šole v Stockholmu, član Riksdaga, mož, ki živi neomejen in svetoven sloves. Fehra je nedavno obiskal poročevalec večjih inozemskih listov in se zanimal za potek preiskave.

»O poteku preiskave je danes težko dati pojasnila,« je dejal Fehr. »Materija, ki jo moramo preiskati in pregledati, je tako ogromna in težavna, da preiskava pred koncem maja ne bo zaključena in še potem ne bomo popolnoma na jasnem. Koliko je Kreuger vsemu svetu povzročil škode s prodajo delnic in papirjev, je težko reči, kajti doslej še nismo na jasnem, ali naj računamo emisijske kurze ali najvišje tečaje, ki so včasih preseglj trikratno emisijo. Na drugi strani je pa res, da tečaj še vedno fluktuira. Samo kolebanje tečajev delniške družbe Ericson znaša poldrug milijon kron. Zadržna Kreugerjeva kupčija je bila nakup zlatega rudnika Boliden v severni Norveški. Mož ni imel niti pare premoženja, toda vseeno je kupil zlati rudnik. Nato ga je prodal trdki Kreuger & Toll za 80 milijonov kron. Trdka je nato ustanovila delniško družbo, razpisala delnice po 200 kron, jih pognala kvišku in se je občinstvo za nje kar trgalo. Danes delnice ne predstavljajo skoraj nobene vrednosti.«

»A kje je mož dobil denar?«

Temu se čudimo tudi mi. Nihče ni imel pojma o tem, nihče ne ve, kaj je delal Kreuger z ogromnim denarjem, ki je izvalil ljudem vsega sveta. Način njegovega manevriranja smo ugotovili. Mož je imel na vsaki borzi po dva zaupnika, ki drug za drugega nista vedela. Naloga prvega je bila, da je gnal tečaje v višino in da so se delnice drago prodajale, drugi pa je moral papirje poceni kupovati in lombaradirati. Po kratkem odmoru in ob ugodni priliki je Kreuger ustvaril hausse, vrgel delnice drago na trg in iz izkupljene diference je plačal lombardna posojila z obrestmi vred. O vsem Kreugerjevem početju še niso znane po-

drobnosti, vemo samo o primerih, ko je delnice zaplenil in jih nato prodal drugim, denar je pa dvignil v obeh primerih.«

»Ali je sleparija z italijanskimi državnimi zakladnicami edina, ki je bila odkrita?« je vprašal poročevalec.

»Kaj še, prav sedaj smo zopet nekaj odkrili. Našli smo pogodbo, na podlagi katere plača Poljska na leto za neko posojilo 28% obresti. Pogodba je potvorjena, Poljska ni nikdar prevzela teh obveznosti. Podpis je ponaredil Kreuger sam.«

Preiskava v Kreugerjevi aferi je prinesla na dan zopet novo senzacijo. Preiskovalna komisija je ugotovila, da dolguje Continental Investment Company, ki jo je ustanovil Kreuger sam in o katere obstoju se je zvedelo šele pri reviziji knjig družbe International Match Corporation, 75 milijonov dolarjev.

V zvezi s preiskavo pričakujejo te dni v Stockholmu novih aretacij. Preiskovalna komisija je zahtevala od brzojavnega urada v Stockholmu vse kopije brzojavk, ki jih je Kreuger osebno oddal ali ki so jih oddale njegove družbe, da na ta način izpopolni listo Kreugerjevih tajnih agentov, ki jo ima policija v roki. Na podlagi dosedanje preiskave je ugotovljeno, da je bil položaj trdke Kreuger & Toll že 1. 1930 popolnoma omajen in da so bile že takrat v bilanco vstavljene nekatere fiktivne aktivne.

Preiskava Kúrtenovih možganov

Nemški znanstveni zavod za psihijatrijo na Viljemovem inštitutu v Monakovem je nedavno dovršil preiskavo možganov morilca Petra Kürtna, ki je bil lani 2. julija v Kölnu usmrčen. Učenjaki, ki so pregledali možgane, so ugotovili, da so bili možgani v vseh delih popolnoma normalni. O kakih boleznih ni bilo nobenega sledu. Prav tako je ovržena domneva, da je šlo pri Kürtnu za anatomične motnje, ki bi kazale na prirojeno ali podedovano duševno omejenost. S tem poročilom se je popolnoma ujemalo tudi poročilo anatomičnega biološkega zavoda berlinske univerze.

Nekateri mislijo, da so filozofi preobrazili svet, preobrazila sta ga pa vedno svet in egoizem, ki sta zvela v zakup vsa spoznanja in teorije in jih prikrojila po potrebi.

KLIŠARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje po perorisih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakom ne odgovorjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

KUPIM

ANTICNE OMARE
velike dvokrilne, okrogle starinske mize in stole, ki nimajo tapciranih naslonov, kakor tudi fotelje, vitrine in omare za knjige kupim. Pišite na naslov: Izidor Steiner, Zagreb, Zrinjski trg 14. 1858

STARO ŽELEZO

medenino, baker, bron, aluminij, gume in razno kupuje — Anton Brebec, Celje. Telefon št. 202. 1856

STANOVANJA

SOBICO
novo opremljeno, oddam s 15. majem. Križevniška ulica št. 7, III. nadstr. 1865

SLUŽBE

ZELEZNICARJI!
Učenca (-ko) za fotografsko obrt sprejemem takoj — Ponudbe na fotoatelj Bavec, Rajhenburg. 1862

BRIVSKEGA POMOČNIKA
mlajšega, dobrega in hitrega delavca — sprejme takoj Vekoslav Vyborny, Slovenjgradec. 1853

ŽAGAR
prvovrsten, s spričevali kot večak, trezen, oženjen brez otrok, ki je tudi dober tesar, išče službo na žagi. — Franc Jerše, Zagorje ob Savi 23. 1852

VAJENKO
s primerno šolsko izobrazbo — sprejme trgovina mešanega blaga Prešernov trg 8, Šoštanj. Hrana in stanovanje v hiši. 1851

TRG. SOTRUDNICO

starejšo, popolnoma samostojno v trgovini mešane stroke in vajenca primerne predizobrazbe sprejme Norb. Zanier & sin, Sv. Peter v Savinjski dolini. Ponudbam je priložiti slike in izpričevala. 1854

PRODAM

ZELEZEN STEDILNIK
skoraj nov, po ugodni ceni naprodaj v Dravljah št. 3, poleg gostilne Kovač. 1855

DVE OLJNATI SLIKI
Path - Patachon, ugodno na prodaj. Naslov pove uprava »Slov. Narodac«. 1817

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14. 22/T

ČEVLJI
NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 1 (nasproti opere) 19/T

DINARJEV 125.—
1 m² žaganih bukovih drv primakovosti nudi — Velepčič, Sv. Jerneja cesta št. 25. — Telefon 2708. 23/T

VINO ČEZ ULICO
Haložan beli lit. Din 7.—
Dolenjski cviček > > 9.—
Dalmatinsko črno > > 9.—
Burgundec rdeč > > 12.—
Muškati silvanec > > 12.—
Sadjevec Ia > > 4.—
Rizling > > 9.—
Dolenjska črna > > 9.—
Prepričajte se, da se kljub nizkim cenam dobe prvovrstna in sortirana vina le pri S. J. JERAJ, Sv. Petra c. 38. 47/T

URE ZA BIRMO

prodaja najceneje
IVAN PAKIZ, LJUBLJANA,
Pred škofljo št. 15 1765

AJS MOTORNO KOLO
brez ali s priklopcem, 500 cm³, z zgoraj krmljenimi ventili, v brezhibnem stanju, še malo vožen, ugodno proda Leopold Jesih, mesar v Medvodah. 1857

NEPREMIČNINE

V novi Luckmannovi hiši v Gradišču se odda še nekaj lepih TRGOVSKIH LOKALOV za 1. avgust 1932. Poizve se v pisarni dr. Luckmanna, Erjavčeva cesta 4/L. 1866

LEPO POSESTVO
z gospodarskimi zemljišči, zvezano z oskrbništvom cerkve, v bližini Rajhenburga — proda Franc Abram, Rožno št. 5, Blanca. 1860

HISO
3 sobe, kuhinja, klet, 5 minut od postaje oddam v najem. — Depalja vas 30, p. Trzin. 1859

RAZNO

Ščetke
raznovrstna omela, žimnate metle, čopiče i. t. d. — izdeluje najceneje

Hinko Šimenc
KONGRESNI TRG ŠTEV. 8 (poleg kina Matic) 29/L

Tednik »ZABAVNI LIST«
z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. — Posamezna številka samo Din 1.— Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 37/T

MODROCE
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB, LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Livanu) 25/T

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MUZIK« Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 18/T

OTOMANE

Žimnice (modroce), peresnice
zložljive postelje, mreže in vsa tapetniška dela vam nudi najsolidnejše

F. SAJOVIC, LJUBLJANA, STARI TRG 6

GOSTILNA

„Ljubljanski dvor“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 28

Danes pošiljka svežih morskih rib iz splitskih ribolovov

Obenem naznanjam cenj. gostom znižanje cen vsem vrstam vin:

v lokalu čez ulico
ČRNINA KUČ (lastni vinogradi) Din 10.— 9.—
BELO VIŠKO > > 10.— 10.—
OPOLO VIŠKO Ia > > 12.— 11.—
RUŽICA > > 10.— 10.—

Restavrater: M. Čepič

Občina Ljubljana

MARGIT PL. WURZBACH-TANNENBERG sporoča v svojem in v imenu svojih otrok NORBERTA, HARALDA, MAKSIMILJANA, JUSSIJA in sinahe MAŠE ter vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog, nepozabni oče, tast, nečak, stric in svak, gospod

dr. Artur pl. Wurzbach Tannenber

odvetnik in graščak

v petek, dne 6. t. m., previden s tolažili sv. vere, nepričakovano v Ljubljani preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo v soboto, dne 7. t. m. v mrtaški veži na Stari poti št. 2 slovesno blagoslovilo in nato prepeljalo v Predvor, kjer se bo vršil pogreb v nedeljo, dne 8. t. m. ob 10. uri dopoldne na tamošnje farno pokopališče.

Ljubljana - Litiya - Predvor, dne 6. maja 1932.